

7

Bri. 67. Num. 2.

1766, 4^a

4

D 300

**DISSERTATIO IN AVGVRALIS IVRIDICA
DE LIBERIS HEREDIBVS SVIS
AD PROBATIONEM
ABSTENTIONIS
NON OBLIGATIS**

QVAM
EX DECRETO
**ILLVSTRIS IVRISCONSVLTORVM ORDINIS
PRAE S I D E**
D. IO. CHRISTOPH. KOCH
IVR. PROF. ORD. ACAD. SYND. CONSIL. AVL. HASS. COM. PAL. CAES.
ACAD. ELECT. MOGVNT. SCIENT. VTL. SODAL. ORD.
ET ORD. IVRID. H. A. DECANO

PRO
GRADV DOCTORIS
AD D. XIII. FEBR. CICIOCC LXVI.
IN AUDITORIO SOLEMNI
DEFENDET
Auctor
CAROLVS PHILIPPVS SCHEVRER
WEZLARIENSIS.

GIESSEAE,
EX OFFICINA BRAVNIA.

LIBERIS HERIBUS SAVI
AD PROBATIONEM
ABSTENTIONIS
NON ORTIGIAS

PRO
EX MEDIIS
MEASURIS INSTRUMENTIS OLDIS
FRAESIDE

DR. IO. CHRISTOPH. KOCH

GRADA DOCTORIS
AD D. XII. MEI. CIRCA. 1725.
IN ACADEMICO SOLEMNI
DELENDIS
ANACTOR
CAROLAS PHILIPAS SCHENKE
WETTERBERG

EX OFFICINA BRAUNI

GARRE

DISSE^TAT^O IN AVGV^RALIS
DE
LIBERIS HEREDIBVS SVIS AD PROBATIONEM
ABSTENTIONIS NON OBLIGATIS.

§. I.

Instituti ratio.

IRCVMSPICIENTI mihi, de quonam
themate, pro laurea doctorali disputa-
tur, differerem, ea inter celebratissi-
mos iurisconsultos, tam elegantioris
quam pragmaticae iurisprudentiae ama-
tores, ventilata nobilis quaestio: virum
liberi heredes sui se a paterna hereditate
abstinuisse eique se non immiscuisse? aut: an creditores potius
immixtionem probare teneantur? obtulit se & facile ob
vitatem

litatem suam & quotidianum usum commendavit. Versabimur vero in disquirenda hac quaestione eo modo, ut, necessariis quibusdam generalibus notionibus praemissis, nostram sententiam argumentis muniamus validissimis, & deinde argumenta Aduersariorum, praecipue *Perillusris* *TRIDERICI* *ESAIAE PUFENDORFII*, a nemine, quantum eidem scimus, adhuc refutata, diluere studeamus.

§. II.

Heres necessarius, suis & necessariis, voluntarius seu extraneus.

IVRE civili quoad *adquisitionem* hereditatis triplex est heredum differentia. *Necessarii* heredes sunt *serui a dominis suis heredes instituti*, ideo sic appellati, qui siue velint, siue nolint, omnimodo post mortem testatoris protinus liberi & necessarii heredes fiunt. Vnde qui facultates suas suspectas habent, solent seruum suum heredem instituere: ut, si creditoribus satis non fiat, potius eius heredis bona, quam ipsius testatoris a creditoribus possideantur, vel distrahantur, vel inter eos diuidantur. *Sui autem & necessarii* heredes sunt *liberi in potestate morientis, mortis tempore, gradu proximo constituti*. Et siue quidem heredes ideo appellantur, quia domestici heredes sunt, & viuo quoque patre quodammodo domini existimantur. *Necessarii* vero ideo dicuntur, quia omnimodo siue velint siue nolint, tam ab intestato quam ex testamento, heredes fiunt. Heredes vero *voluntarii s. extranei* appellantur, qui *morientis iuri vel saltē proximo gradu subiecti non sunt*; ideo *voluntarii* dicti, quia ipsis, volentibus tantum, hereditas adquiritur. §. I. 2. 3. I. de heredum qualitate & differentia.

Corol-

Covallaria.

I) Alia ratione, respectu scil. ad institutionem heredis habito, distingui potest inter heredes necessarios & voluntarios; ut necessarios appellemus eos, quibus debetur legitima, quique ideo necessario vel instituendi vel exheredandi sunt; voluntarios vero nominemus eos, quibus a nobis nulla debetur legitima, quosque ideo pro libitu præterire possumus. Non rem quidem, sed terminos tamen necessariorum & voluntariorum heredum, ius romanum hoc in significatu nescit. Conf. ORTWIN. WESTENBERG. in *Princip. Inst.* lib. II. tit. 13. §. 3. seq.

Vtrumque respectum, institutionis scil. & adquisitionis, confudit Vir Generosiss. Praeceptor meus omni honoris cultu prosequendus, IOAN. HENRICVS CHRISTIANVS de SELCHOW in elegantissimis elementis antiquariorum turris romani P. II. c. 4. S. 3. m. 1. §. 693. ita heredem necessarium definiens, quem leges heredem mibi constituerunt, & cui bona mea relinqueret iubeor, ita tamen, ut ipse heres esse iubeatur. Oppido fuisa definitio, quounque respectu eam intelligas, e. g. seruo meo bona mea relinquere non iubeor, nec eum leges heredem

A 3

mihi

mihi constituunt: attamen a me heres institutus, heres esse iubetur. Parentibus legitima debetur, & necessario instituendi aut exheredandi sunt, attamen instituti heredes, non iubentur volentes nolentes heredes fieri.

2) Notio heredis *sui* composita est, neque sufficit liberos in potestate morientis tempore mortis suiss, sed opus est, ut tempore mortis proximo gradu sint in potestate defuncti, & nemo eos antecedat. Itaque nepotes viuo patre, aequae adhuc filiofamilias, cui heredes *sui* non sunt §. 2. I. de hered. qualit. & diff. L. 33. §. 1. D. de testam. milit. L. 6. D. de ini. rupt. irrit. testam. Confer. EVERH. OTTO ad cit. §. I. n. 4. *Per illiusfr. GEORG. CHRIST. GEBAVERVS* in diff. de success. inter ingenuos iure sanguinis ab inestato ciuili c. I. S. I. §. 3, seqq. Denique ipsi liberi nostri, qui in potestate nostra non sunt, omnes liberi matris & maternorum respectu, parentes, fratres, sorores, omnesque ceteri sanguine iuncti, voluntarii seu extranei heredes sunt, §. 3. I. de hered. qualit. & diff.

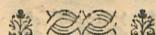
§. III.

§. III.

Vtrum liberi sui iuris facti iure novo heredes sui sint?

SED antequam progrediamur, paucis tangenda est contiouersia de statu liberorum sui iuris factorum per emancipationem expressam, aut dignitatem, aut separationem, aut nuptias. Et liberos quidem sui iuris per emancipationem expressam factos ius suitatis sibi vindicare non posse, facile concedunt omnes. At salebrosa est quæstio de egressis e patria potestate per dignitatem, aut per separatae oeconomicæ institutionem aut per nuptias: alii ius suitatis ipsis vindicantibus, aliis denegantibus. Illorum sententiam propugnauit summus Vir, b. IVST. HENN. BOEHMERVS in diff. de statu liberorum sui iuris factorum per separationem vel per nuptias, quæ inserta est Exercitat. ad Pandectas T. I. pag. 913. seqq. Horum patrocinium in fe suscepit Vir amplissimus CHRISTIANVS VLRICVS GRVPEN, in Disceptat. forensibus p. 133. seqq. Liti paternae se immiscuit Vir ill. GEORG. LVDOV. BOEHMERVS Praeceptor meus venerandus in praefatione ad cit. T. I. Exercit. Patrisque sententiam stabilire ammis est. Perilluftris contra FRIDERIC. ESAIAS PVFENDORFIVS in Tom. III. Obseruat. iur. vniuers. I. & Tom. I. obseruat. 98. 99. GRVPENII partes egregie tuitus est; & in hanc etiam sententiam summum Tribunal. Cellese iudicauit. Si dicendum quod res est, GRVPENII & PVFENDORFII sententiam, optimis rationibus instruetam, arripiendam, liberisque, quoconque modo sui iuris factis, ius suitatis denegandum, ideoque eos heredes voluntarios seu extraneos habendos esse censeo, Corol-

Corollarium.

Ne ii, qui puriore latinitatem amant, se offensos putent vocabulo *suitatis*, sciant, id inter ICtos esse receptum & civitate latina donatum. *Suis heres est vox artis iuridicae*, inde *ius sui* in l. 1. §. pen. D. de agn. & alen. lib. rectius dicitur, quam *ius
suitatis*. Narrat AVGUST. de LEYSER Spec. 369. m. 1.
SCHVRZFLEISCHIVM, quum ei scriptum de *iure
suitatis* offerretur, risisse ICtos, qui de pororum iure dispuerant. Sed SCHVRZFLEISCHIVM, summum harum rerum adeo non
ignarum virum, iocatum potius esse arbitror.

§. IV.

Quae differentia inter relatios heredes ratione acquisitionis
& transmissionis hereditatis.

a) Ex iure ciuili antiquo.

VIDEAMVS nunc quomodo hereditatem adquirat & transmittat heres *necessarius*, *suis* & *necessarius*, & *volutarius* seu *extraneus*, & quidem ex iure primum *civili antiquo*. *Necessarius* heres *nolens* volens heres fiebat; pro hoc tamen incommodo seruus inaestimabilem rem libertatem accipit, & illud ei commodum praestatur, vt, si prius, quam attingat bona patroni, separationem bonorum impe-

impetraverit, ea, quae post mortem patroni sui sibi adqui-
suerit, ipsi referuentur. §. 1. I. de heredum qualitate & diffe-
rentia. l. 1. §. vlt. D. de separationibus. Heres suis & nece-
sarius omnimodo sue velit sue nolit, (nisi, vt abstinere pos-
sit ex ipso iure ciuili, pater ei vel expresse vel tacite,
sub conditione scilicet potestatiua eum instituendo l. 86. D. de
hered. instit. l. 12. D. de condit. instit. vel vulgariter ei sub-
stituendo, §. vlt. I. de vulgari substit. permiserit,) tam ab
intestate quam ex testamento heres fit, *ipso iure*, statim,
nec vllum ne minimum quidem momentum intercedit in-
ter mortem defuncti & sui acquisitionem, nec proprie ad-
quirit hereditatem, sed eam retinet & continuat dominium,
quod & viuo iam patre habere existimabatur. Quam ob-
rem nec scientia, nec voluntas, nec vllum aliud eius factum
desideratur, vt heres existat, & creditoribus hereditariis
teneatur. Vnde *sui* hereditatem paternam, tanquam pro-
prium suum patrimonium, *ipso iure* factum, ad quoslibet
heredes, non tantum suos sed & extraneos quoscunque, li-
cet nulla declaratio aut immixtio accesserit, transmittunt
etiam nescientes se heredes esse tot. tit. D. de adq. vel omit.
bered. l. 3. 19, C. de iure delib. Extranei vero heredes
voluntate sua adeundo aut pro heredibus se gerendo here-
ditatem demum adquirunt, nec hereditatem nondum aditam
transmittunt. l. 7. C. de iur. delib. l. vn. §. 5. C. de cad. tollen-
dis. Conferantur Doctores ad tit. D. de adquir. vel omit.
bered.

Corollarium.

Quamvis vero *suis* ipso iure heres efficiatur, in eo tamen cum

B

extra.

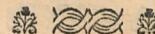
extraneo conuenit herede, quod *possessio* in neutrum *ipso iure* transeat, sed apprehendenda sit. l. 23. D. de *adq. vel amitt. poss.* Et licet multis in locis obtineat, ut *possessio iuncta dominio* absque nota apprehensione translata intelligatur, generalis tamen consuetudo deficit, ideoque ea sententia, quasi moribus nostris huius iuris romani articulo *generalium* derogatum sit, suspecta, imo falsa, merito iudicanda est. Hoc certum est, quod *usurpatione* iure romano *continuata* censeatur, & hactenus quoque *possessio a morte defuncti heredi* videatur quaesita. l. 40. D. de *usurpat. & usurp.* l. 30. pr. D. ex *quib. causis mai.*

§. V.

b) *Ex iure civili novo.*

CONSTITUTIONIBVS principum intuitu *necessariorum, suorum & necessariorum* heredum nihil ex his mutatum est; ratione vero *extraneorum s. voluntariorum Imperatores THEODOSIVS & VALENTINIANVS liberis suis iuris* concederunt, ut hereditatem fibi relistant, sed *non dum aditam, in descendentes, non tamen alios, transmittere possint.* l. vn. C. de *bis qui ante apert. tabul. hered. transmitt.* Aliam transmissionis speciem proposuerunt *iidem Imperatores* in l. 18. C. de *iur. delib.* Deinde *IVSTINIANVS* in l. 19. C. de *iur. delib. nouam transmissionis hereditariae modum*

dum constituit eo in casu, si heres intra spatum deliberandi e vita decedit. Confer, si placet, qui de variis transmissionum hereditariarum speciebus accurate tractarunt, IOAN. VOETIVM in *Comment. ad cit. tit.* IOAN. HENR. de BERGER *diff. de transmissione hereditatis*, inter *dissertationes eius selectas* relatam n. 17. V. C. IOAN. CHRISTIAN. MOTERI *diff. inaugurem de emendatione iuris romani in quibusdam causis successionum* sub praefidio b. BECKII anno 1729. *Ienae* defensam. Sed vltterius progrediendum, & perpendendum nobis est, *nunne cum liberis sui iuris, imo quounque proximo herede constitutionibus principum & moribus ius suitatis adeo communicatum sit, ut ipso iure heredes existant?* Liberis sui iuris id tribuant ob l. 15. C. de legitimis hered. l. II. C. de suis & leg. liber. & Nouell. 118. reliquis vero cognatis sanguine proximis ex moribus. vid. HVBER in *Praelation. Inst. tit. de hered. qual. & diff. §. 12. seqq.* ANTON. PEREZ in *Com. ad tit. C. de his qui ante apert. tab. n. 12.* Sed quemadmodum VLRICVS HVBERVS *cit. loc. & §. 15.* ipse facetur, ex adductis legibus eam sententiam probari non posse: ita & nos putamus, a IVSTINIANO, qui iura sanguinis in determinanda noua successione intuitus est, emancipatos cum suis tantum quoad ius succedendi, non etiam quoad modum, exaequatos esse; IOAN. HENR. de BERGER in *cit. diff. §. II.* EMANVEL IGNATIVS BAEHR in *diff. de iure suitatis*, Argent. 1721. pag. 17. seqq. Quod ad mores, quibus aliqui pugnant, attinet, probatio eorum, quod vndiqueque inualuerint, deficit. Ideoque standum est legi romanae, donec contraria lex probetur. de BERGER *cit. loc. §. 18.*

§. VI.

c) Ex iure praetorio.

QVOAD heredes *necessarios* praetor ius civile intactum reliquit, neque his abstinendi potestas a iure praetorio concessa fuit, etiam si maxime hereditas domini damnoſa sit. l. 57. §. vlt. l. 66. D. de adq. vel omitt. hered. V.O.E.T.I.V.S c. l. §. 2. Quamuis a seruorum, heredum *necessario-rum* arbitrio dependeat, vt, ipso iure ciuili adiuti, efficiant, ne, quae hereditas in ſe damnoſa eſt, iplis vilłatenus damnum adferat. (§. 4.) Sed dedecus a mortuorum parentum memoria, ipsorum vitio contractum, deriuare in liberos superfites, atque hos compellere, vt propria bona ob paterna debita perderent, id *inhumanum* praetori videbatur: quare ius abstinenti in uſum fori introduxit, permittitque volentibus abſtinere ſe ab hereditate: vt potius parentis quam ipsorum bona ſimiliter a creditoribus poſſideantur, ita vt nulla creditoribus actio petitiōne aduerſus eos cum effectu detur. §. 2. I. de hered. qual. & diff. l. 57. D. de adq. vel omitt. hered. niſi ſe immiscuerint aut per eos factum fuerit, quo quid ex ea hereditate amoueretur. l. 11. 12. 57. pr. l. 71. §. 3. D. de adq. vel omitt. hered. Interim Praetor ſuo beneficium abstinenti tantum conſeffit, quo ſe tueri poſſit a creditoribus, a quibus tanquam ſiuis heres conuenit: *vniuersum* vero ſui heredis ius atque ab eo dependentes effectus *omnes* tollere & abolere non voluit. Itaque ſiuis, quamdiu non abstiner, adhuc ipſo iure eſt heres, atque hereditatem, etiam *ante immixtionem* ad heredes quoscumque *transfert*. l. 7. §. 1. D. de adq. vel omitt. hered. l. 3. 19. C. de iur. delib. libertates testamento datae

datae debentur; l. 30. §. 10. D. de fideicom. libert. substitutio pupillaris sustinetur & confirmatur. l. 40. 42. pr. D. de adq. vel omitt. hered. Reliqua, ne idem bis dicere necesse habeamus, proponemus in §. 8. Consule doctissimam differentiam. Illustris GEORG. LVD. BOEHMERI de herede suo ab hereditate se abstinent & se immiscente. Goetting. 1756.

Corollaria.

- 1) Notandum igitur est discriminis inter testamentum *destitutum iure civili* & *iure praetorio* per abstentionem *sui*. Praetor enim beneficium abstinenti concedit *suo*, ut inquit VLPIANVS in l. 42, pr. D. de adq. vel omitt. hered. in eius utilitatem, ne debitis paternis subiliatur. Igitur in *reliquis*, quae utilitatem *sui* spectant, aut libertatum in testamento datarum favorem concerunt, voluntatem patris seruant. Quae in testamento, *iure civili* *destituto*, secus. pr. l. de hered. quae ab intestato deferuntur.
- 2) Si *suis* heres abstinuit, num se adhuc heredem appellare possit? quaeritur. *Iure civili suum* quidem heredem esse & manere sine re i. e. hereditate, certum est: indeque *plures effectus* pendent, vti iam notatum est. Vnde plurimi defendunt, posse *suum*, etiam post abstentionem, heredis nomen usurpare, ex coque immix.

tioneum non esse inferendam. JOSEPHVS AVERANIVS Interpret.
 iuris lib. 1° c. 9. n. 29. sibi ipsi tamen contrarius c. 10. n. 8.
 IO. HENR. de BERGER P. II. resp. 199. n. 2. AVGUST. de
 LEYSER Spec. 369. m. 4. Proutocant pro stabilienda sua senten-
 tia ad l. 30. §. 10. D. de fideicommiss. libert. quo loco VLPIA-
 NVS scribit: Sed & si suus heres abstineat, libertati fideicommiss-
 ae per SCium subuentum est: tametsi non est sine herede, qui suum
 heredem habet, licet abstinentem se. At contrarium verius esse puto.
 VLPIANVS enim id tantum vult, abstentionem sui, libertatibus
 fideicommissio datis non officere, quia ad illas sustinendas suffice-
 ret, suum ipso iure ciuili esse heredem; quod antea a nobis
 etiam notatum est.

De eo vero, virum suus se abstinentis, abique immixtione her-
 edem se appellare possit? VLPIANO sermo plane non est. Clara
 potius sunt verba l. 12. pr. D. de interrogat. in iure fac. —
 si filius, qui abstinet se paterna hereditate, in iure interrogatus,
 responderit, se heredem esse, tenetur; nam ita respondendo, pro
 herede gessisse videtur.

§. VI.

§. VII.

De probatione abstentionis vel immixtionis sententiae diuersae. Status controveneriae formatur: & duae quaestiones expediriuntur.

ANTEQVAM praetor suis beneficium abstinenti concesserat, resque ex iure ciuili iudicata fuit, omnis lis de abstentione vel immixtione sui ignorabatur. Hoc enim iure creditor suum conueniens, hoc solum probare debuit, reum conuentum esse suum heredem, hoc est, fuisse in potestate defuncti & primum locum in successione obtinuisse: quae duo tribuunt ius sui heredis. (§. II.) Hoc enim probato satis fundauerat intentionem suam, vt ex superioribus claram est. JOSEPH. AVERANIVS c. l. n. 18. seq.

Postquam vero iure praetorio, facultas abstinenti introducta fuit, contentio inter ICtos orta est, alius probationem abstentionis suis conuentis; alius probationem immixtionis creditoribus imponentibus. Sed, quo status controveneriae rite formetur, quum quaestio haec diuersas admittat visiones, necesse est, vt illam sub variis circumstantiis representemus. Sius vel a patre est institutus, vt intra certum tempus immisceatur & hereditati: & si non ita immiscuerit se, alius ei substituatur, (qualis institutio, scrupulosa licet cretionum solennitate penitus amputata l. 17. C. de iur. delib. nec hodie tamen improbat l. 72. D. de adq. vel omitt. hered. SANDE in Decis. fris. lib. 4. tit. 6. def. 1.) vel testator de immixtionis tempore nihil disposuit. In priori casu, nisi sius intra praeinitium tempus se immiscuerit, quod ab ipso probandum est, hereditas ad substitutum deuoluitur. VLPIANVS in fragment. tit. 22. §. 27. seqq. apud SCHVLTING. p. m. 643. seq. VOETIUS in Comment. Dig. ad tit. de iure delib.

delib. §. 1. Adeo si igitur casus, quo *suis immixtionem probare* debet, quia factum non praesumitur. In posteriori casu, *suis* vel a principe iudiceue spatium *deliberandi* impetravit, iis, quorum interest, virgentibus; vel non: puta quod nemo institerit atque declarationem *sui* vicerit.

Si prius: *suis* intra praestitutum tempus vel se abstinuit, vel se immiscerit, vel voluntatem suam non declaravit. In illo & isto casu res plana est, & probationem *viriusque* ad *suum* pertinere arbitror, quoniam sub his circumstantiis *vtrumque* est facti, & IVSTINIANVS declarationem *sui* exigit sub *praeiudicio*. In hoc vero casu, hereditas ex *legis dispositione* respectu substituti & legitimii pro *repudiata* l. 69. D. de *adq. vel omitt. hered. respectu creditorum* vero pro *adita* habetur. l. vlt. §. pen. C. de *iur. delib.* 10. VOETIVS c. l. §. 2. IO. ORTWIN. WESTENBERGIVS in *Princip. iuris sec. ord. Dig. tit. de iure delib.* §. 8 ARNOLD. VENNIVS in *Comment. ad Instit. lib. 2. tit. 19. §. 5.* Itaque si *suis* spatium *deliberandi* impetravit, eo effluxo probatio *abstentionis* ipsi incumbit.

Si vero posteriorius: puta quod nemo haecenius vicerit declarationem, neque *suis* spatium *deliberandi* impetraverit, de quo casu Doctores, hunc a prioribus casibus solite distinguere satis inconsiderate omittentes, *proprie* disceptant, mihi quidem videtur, non *suo abstentionis*, sed *creditoribus immixtionis* probationem incumbere.

§. VIII.

Liberis heredibus suis non abstentionis, sed creditoribus immixtionis probationem incumbere argumentis, legibus & auctoritatibus confirmatur.

IN hoc itaque casu, §. praecedente memorato, non *suis*

*suis abstentionis, sed creditoribus immixtionis probationem in-
cumbere probaturus, ante omnia principi loco substerno
propositionem: Si pugna est inter ius civile & praetorium,
hoc illi praeferendum, & res controversa non ex illo, sed ex hoc
est metienda.*

Vnde per se statim patet, flosculos iuris civilis, e. g.
*suum, siue nolit siue velit esse heredem ipso iure &c. in hac
quaestione incassam allegari, & contra ius praetorium nullius
esse momenti. Igitur, quin res ex placitis praetoris
decidenda veniat, videamus cui hoc iure onus probandi
imponendum sit?*

Omnis, Aduersarii etiam, largiuntur praetorem *suis,*
volentibus, abstinenti facultatem dedisse, vt creditoribus in
eos actio non detur, quamdiu se non immiscuerint, aut
per eos factum non sit, quo quid ex ea hereditate amoue-
retur: (§. VI.) nec necesse esse praetorem adire & ab eo
impetrare beneficium abstinenti, sicut impetratur restitu-
tio in integrum, sed sola definitione & voluntate abstinenti
friu posse suos heredes hoc beneficio. AVERANIVS c. 4.
n. 74. Testificatio enim ob eam rem non est necessaria. l. r.
C. si minor ab hered. se alij.

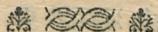
Deinde si nemo vrget & spatium deliberandi non est
praestitutum, quemadmodum hereditas intra *triginta annos*
potest *adiri*, VOETIVS c. l. §. I. WESTENBERGIVS c. l.
§. 33. VINNIVS ad Inst. lib. 2. tit. 19. §. 5. ita *suis* etiam,
memoratis sub circumstantiis, *abstinere*, vel te *immiscere*
intra *dictum tempus* potest, nec abstentio *breuiori tempore*
est inclusa. IO. ORTWINVS WESTENBERGIVS in *princip.*
iur. sec. ord. Inst. lib. 2. tit. 19. §. 15. HENR. ZOESIVS in
Comment. ad Dig. lib. 29. tit. 2. n. 13.

C

Acce-

Accedit IVLIANI verissimum effatum in l. 89. D. de
legat. i. quod praetor permittendo bis, qui in potestate fuerint,
abstinere se hereditate paterna, manifestum fecerit, ius se in
persona eorum tribuere, quod futurum esset, si liberum arbitri-
um adeundae hereditatis habuissent. Vnde non inepte asse-
runt IOSEPHVS AVERANIVS c. l. c. II. n. 7. & 10. ORT-
WINVS WESTENBERGIVS in *Princip. Dig.* lib. 29. tit. 2.
§. 17. ARN. VINNIVS ad *Inst.* lib. 2. tir. 19. §. 2. n. 4. Prae-
torem ex suo necessario reuera fecisse voluntarium; quam-
quam non extraneum per omnia: Re igitur adhuc inte-
gra suus potest abstinere. Rem vero integrum esse
tamdiu praesumitur, donec creditores probauerint suum
vel se immiscerent vel aliquid ex hereditate amouisse.
Vtrumque, quia est facti, probatione, a nullo alio, nisi
a creditoribus, subeunda indiget. Fingamus igitur cre-
ditores suum conuenire. Excipit suus: ego abstineo. (Et
enim non est necesse dicere, ego abstinui. l. 21. D. de
auctor. & conf. tutor. Quamuis hoc ius non variaret. Idem
enim est, ac si diceret, ego me non immiscaui. Semper
ergo suus negat factum, ideoque praesumitio ab onere pro-
bandi eum relevans, pro ipso militat.) Creditores repli-
cant, tu te immisceristi. Suus negat: ergo creditores repli-
cam probare debent. Quid enim suus probaret? Forte
hoc, quod suus abstinendi facultas competit? Sed hoc pro-
batione non indiget, quia beneficium abstinendi corpore in-
ris continetur, & in se nullam dubitationem admittit. Forte
ergo hoc, quod abstineat? Sed suus excipiendo palam di-
cit & profitetur se abstinere: nec necesse est, ut regulari-
ter intra certum, xxx. annis breuius, tempus abstinerit,
sed potest suus, a creditoribus iam conuentus, in ipso iudi-
cio

cio abstentionem declarare. l. 21. D. de aut. & conf. tut. Quid ergo est, quod restet probandum? *Replicam* puto creditorum: quod non possit *suis* amplius abstinere. Et quare? aut quia se iam immiscuerit, aut aliquid ex hereditate amouerit. Sed quis probabit? Certe creditores. *Replicam* enim ab *aetore* probandam esse, il etiam sciunt, qui alia omnia nesciunt, *Schblendrianistae* scil., *Rabulae*, & alia eiusmodi indocta pecora, ignorantia sua superbientia & aliis molesta. Deinde *liges* sat claras pro confirmando hac sententia adsunt, quae omnes *suis* abstinendi facultatem tribuunt, *quamdiu se non immiscuerint*. l. 11. 12. 57. pr. D. de adq. vel omitt. hered. l. 1. C. si minor ab hered. se abs. *Immixtio* vero est facti, ideoque a creditoribus, eam *replicando* allegantibus, probanda. *Facta* igitur ad immixtionem vel *indubitate* vel *probabiliter* probandam *ideonea a creditoribus* adferenda sunt; sique *facta probabilia* tantum sunt, ut etiam sine nomine ac iure heredis geri potuerint e. g. si *suis* in domo mortuaria diu remanserit atque hereditatem vel totam vel partem illius possideat, *absque protestatione*, *prae-sumitur* ex his *immixtio* hoc effectu, vt probatis a creditoribus eiusmodi factis, *suis* nunc docere debeat, aut iureiurando corroborare, WERNHER T. II. P. VIII. obf. 288. actus hosce a se, non se immiscendi animo, sed alia mente, celebratos fuisse. Et ideo solent, inquit VPLANVS in l. 20. §. 1. D. de adq. vel omitt. hered. testari liberi, qui necessarii non animo heredis se gerere, quae gerunt: sed aut pietatis, existunt, aut custodiae causa, aut pro suo. Praclare, pro more suo, de eiusmodi factis pro herede gestionem inferentibus egit IOAN. VOETIVS in *Comment.* ad D. tit. de adq. vel omitt. hered. §. 5. seqq. Postremo: opinio, quam defen-

defendimus, grauissimorum ICorum gaudet assensu, eamque in iudicando receptam esse, ii etiam testantur, qui in alia eunt omnia. GAILIVS, CARPZOIVIS, LEEVWEN, Quos allegat IOAN. VOETIVS c. l. §. 7. SAMVEL STRYCKIVS in *Vf. mod. lib. 29 tit. 2. §. 4.* WOLFFG. AD. LAVTERBACHIVS in *Colleg. tb. pract. Lib. 29. tit. 2. §. 8.* IO. NICOL. HERTIVS *Decif. 665. n. 1.* IO. HENR. de BERGER in *cit. diff. §. 7.* & in *diff. de omissione hereditatis §. 18.* IO. BALTHASAR de WERNHER *T. I. P. IV. obs. 229.* EMANUEL IGNATIVS BAEHR in *cit. diff. de iure suitatis qu. 4.* IO. GOTTER. SCHAVMBVRG in *Comp. Dig. lib. 29. tit. 2. §. 5.* & in *Ann. ad STRVVII Jurispr. for. lib. 2. tit. 23. §. 4.* BERLICHIVS, RICHTERVS, BRVNNEMANNVS, MOELLERVIS, MEVIVS, quos citat, primo loco nominandus illius sententiae huius Patronus GEORG. LVD. BOEHMERVS in *cit. diff. §. 25.*

§. VIII.

Si suus, antequam se abstinerit vel immiscerit, mortuus, quid iuris in heredibus illius?

HAEC ita, si suus adhuc viuus est. Sed quid, si decesserit antequam se abstinerit, aut immiscerit? Heredibus ne sui adhuc abstinenti facultas competit ex persona sui? Quod non puto: nisi in unico casu, qui exceptionem continet, nec ad consequentiam est trahendus. Est vero is casus: si filius prius quam sevet se necessarium extitisse patri heredem, decesserit reliquo filio necessary, permittendum est nepoti abstineri se aui hereditate: quia & patri eius idem tribueretur. l. 7. §. 1. D. de adq. vel omitt. hered. Hoc igitur casu exce-

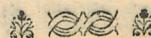

excepto *regula* valet, heres *sui* heredis non potest se abstinerere siue damnosa siue lucrosa sit hereditas. Quum enim praetor suo facultatem abstinendi dedit, isque se non abstinuit, post mortem vero amplius se abstinerere nequeat, *iuri* *civili* locus est, iuxta quod *suis* heres est *ipso iure*, siue nolit siue velit. Non per omnia mecum consentiunt *VLRICVS HVBERVVS* in *Prael.* ad *D.* lib. 29. tit. 2. §. 5. 10*AN.* a *SANDE* lib. 4. tit. 9. def. 9. sed sine solida ratione. Hoc extra controuersiam est, *quod*, si *suis* heres intra tempus *deliberandi* decesserit, id quod ex anno reliquum est, ad heredem suum transmittere, eoque in *caſu* heredem *sui* adhuc posse abstinere. l. 19. C. de *iure delib.*

§. X.

Argumenta COCCEII & AVERANII contraria generatio[n]em refelluntur.

SED habet contraria sententia, *suis* heredibus abstentionis probationem imponens, fortissimos suos propugnatores, inter quos *Antesignani* sunt *HENRICVS de COCCEII* in *diff. de success.* *nepot.* *lect.* 3. *JOSEPH. AVERANIVS* in *Interpret. iur.* T. I. lib. I. c. 9. & *Perillus* *FRID. ESAIAS PVEENDORFIVS* in *Obseruat. iur. uniuers.* T III. *obs.* 8. *HENR. de COCCEII* refutauit *Filius SAMVEL. de COCCEII* in *Jur. controuersi* lib. 29. tit. 2. qu. 3. *AVERANII* argumenta solidissime discutit *illustris GEORG. LVD. BOEHMER. cit. diff. §. 27.* Et miror certe acutissimum *AVERANIVM* non vidisse, quod ipse sibi apertissime contradicat, seque ipse confutet, n. 8*i.* sic dicens: *Vi* quis possit al[ter]finere, sufficit eum se non miscuisse: *&* omnis testificatio superuadanea est, quia veritas non desiderat verborum ad-

minicula. Quod si quis contendat, eum abstineere non potuisse; IPSE QVI HOC CONTENDIT PROBAR E DEBET EVM, ANTEQVAM ABSTINERET, SE IMMISCVISSE, quia per immixtioem amittitur beneficium abstinendi; sufficit sola veritas, hoc est, ut vere se non immiscerit. Quid vero hoc aliter est, ac creditoribus immixtionis probationem imponere? Praeterea fculneae, COCCEII & AVERANII, ex iure ciuili, per praetorem tamen quadammodo mutato, de promtae rationes facile confutari possunt argumentis, quae pro stabilienda veriori sententia a nobis in §. 8. prolatas sunt.

§. XI.

Argumenta Per ill. PVFENDORFII speciatim expenduntur.

SED plus in recessu habent noua pro tuenda creditorum causa a Perilluſtr. PVFENDORFIO c. I. cum magna veritatis specie excogitata argumenta, quae iam ea, qua par est modestia, & cum pace summi ICti, quem maxime veneror, examinare constitui. Ita vero Vir eruditissimus rationes suas, quibus responsiones meas statim subiciam, subduxit.

Liberi sub potestate constituti graduque proximi patris heredes sui & necessarii sunt §. 2. I. de hered. qualit. & diff. & statim quidem circa aditionem l. 14. D. de suis & legit. hered. etiam si hereditate se abstineant. l. I. §. 7. D. si quis omis. caus. testam. AVERAN. lib. I. obs. 9. Et his argumentis usus AVERANIVS in primis commodissime defendit, huiusmodi heredes probare oportere, se hereditate abstinuisse, tantoque magis, quod beneficium abstinendi non, ut vulgus existimet, ipso iure operetur, filiusque etiamsi abstinerit, nibilominus heres maneat.

A VE-

VERANII sententia merito accipienda est. --- Haec transeant, vt pote in superioribus satis iam refutata. Neque nos defendimus beneficium abstinenti *ipso iure* operari, atque praetori propositum fuisse, eximere suos ab hereditate etiam *antequam* abstinuerint. Hoc enim nemo, nisi ignarissimus, affirmabit. -- Nam & IVSTINIANVS in l. vlt. C. de iure delib. aperte idem sentit. Ait primum §. I. eum, qui non titubante animo respondeat vel abstinentiam esse crediderit, & apertissime intra trium mensum spatium, ex quo ei cognitum fuerit, scriptum se vel vocatum heredem, renuntiet, nullo nec imumentario faciendo nec alio circuitu expectando alienum ab hereditate esse. Apertissimam igitur renunciationem Imperator exigit. . - Ante omnia notandum est, in cit. l. vlt. de beneficio *partim* inuentarii, *partim* de iure deliberandi IVSTINIANVM sanciuuisse, non deaditione, aut pro herede gestione, aut abstentione aut immixtione, *extra casum* inuentarii beneficii vel iuris deliberandi. Vnde ex ipsa lege, tota inspecta, palam est, IVSTINIANVM tempus aditionis & repudiationis, abstentionis & immixtionis usque ad triginta annorum spatium excurrens, (§. VIII.) ad breuius tempus generatim restringere noluisse. Et quis potest in animum inducere, vt credat, in ea constitutione tribus verbis aboliri tempus triginta annorum ad aditionem, repudiationem, abstentionem & immixtionem, *extra casum* inuentarii beneficii & spati deliberaudi, legibus anterioribus concessum. Hoc si esset, sequeretur, vt hodie heres etiam voluntarius post tres menses hereditatem adire amplius nequeat. Cui tamen praxis quotidiana reclamat. Mens igitur IVSTINIANI, de *casu* beneficii inuentarii, a se nouiter introducti, sancientis haec

haec est: si quis intra trium mensium spatium (intra quod heres *praesens* inuentarium confici curare debet) vel statim ab initio vel etiam iam inchoato inuentario, nondum tamen perfecto; ideoque nondum elapsis tribus mensibus, non titubante animo respuendam vel abstinentiam esse crediderit hereditatem, & apertissime renunciarit; nullo nec inuentario aut *inchoando* aut *perficiendo* opus esse, nec alio circuitu, sed statim eum alienum esse ab hereditate. Quid vero inde *extra casum* beneficii inuentarii colligi potest? Certe non hoc, quod *sui*, *extra casum* inuentarii beneficii, post tres menses abstinere nequeant re adhuc integra nullaque immixtione facta. EVSTATHIVS iam, notante CVIACIO de divers. temp. *praescript.* § term. c. 14. in eum errorem prolapsus est, quasi renunciationi hereditatis tres sint *praescripti* menses, recte ideo a CVIACIO notatus: qui contendit, verba illa non ad renunciationem sed ad confectionem inuentarii referenda esse, nempe hoc pacto, si heres intra trium mensium spatium, intra quos adire potuit ex inuentario, hereditati renuntiet. --

Sed esti deinde et, qui dubius sit, pro deliberatione inuentarii beneficium portigat, tamen in §. 14. adiecit, ut si quis nihilominus ad deliberationis auxilium convolauerit, neque intra datum tempus recusauerit hereditatem, omnibus in solidum debitum hereditatiis teneatur: & non secundum modum patrimonii, sed etiam si exiguis sit census hereditatis tamen quasi heredem eum in totum obligari & sibi impunit, qui pro novo beneficio vetus elegerit grauamen: & ideo ad ipsam deliberationis dationem & diuinum Rescriptum super bac promulgatum hoc adiici volumus, ut sciant omnes, quod

quod omnimodo post petitam deliberationem, si adierint, vel pro
herede gererent vel non recusauerint hereditatem, omnibus in
solidum hereditariis oneribus teneantur. Si quis autem temerario
proposito deliberationem quidem petierit, inuentarium autem mi-
nime conscriperit & vel adierit hereditatem vel minime eam
repudiauerit, non solum in solidum creditoribus teneatur, sed et-
iam legis falcidiæ beneficio minime utatur. Add. FRANC. DVARE-
NVS ad tit. ff. de iure delib. C. 2. PEREZ. ad tit. C. de iure
delib. n. 5. WESTENBERG. ff. de iur. delib. §. 8. Igitur nec
suum heres ab hereditate alienus fit, nisi apertissime renuntiet,
vel intra datum tempus deliberandi recusat. -- --

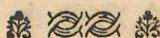
Haec lubenter concedimus. Et ipsi nos ea defendi-
mus §. 7.

Sed supponitur, vt ex ipsis constitutionis verbis cla-
rissime constat, suum voluntariumve heredem, nam utrius-
que eadem loco causa est, spatium deliberandi, cum in-
stanter creditores aliue, impetrasse, neque intra illud ab-
stinuisse repudiasseue, neque se immiscuisse adiisseue. De
eo vero casu in controuersia de onere probationis a suo cre-
ditoribusve suscipiendo sermo non est. (§. VII.)

Nec a casu spatii deliberandi impetrati, & si ii quorum
interest, vrgent, ad easum non impetrati spatii deliberatio-

D

nis

nis, puta si nemo instat & declarationem vrget, valet consequentia. Deinde non video, quo iure §. pen. cum §. 1.
 l. vlt. combinari, idque quod IVSTINIANVS, quasi cum quadam indignatione, in §. 14. quoad heredem ad spatium deliberandi prouocantem neque intra illud adeuntem neque repudiantem sanciuit, ad casum in §. 1. expressum plane diuersum trahi possit. Neque enim in §. 1. & §. 14. eadem de re agitur: quum in §. 1. de inuentarii beneficio: in §. 14. vero de deliberatione, vti vocatur, sermo sit; in §. 1. tres menses: in §. 14. annus aut nouem menses praefigantur. DVARENVS, PEREZIVS, WESTENBERGIVS aperte loquuntur de *casu* spatii ad deliberandum impetrati neque in quoquam Dn. PVENDORFII sententiam iuvant. -- -- Et plane in filio multo magis hoc, quam in extraneo herede dicendum est. Nam etsi extraneus heres, quamdiu neque adit hereditatem, neque spatium petens deliberandi proprius quasi ad hereditatem accedit, fingi potest, salvo iure suo tacuisse & in eodem statu remotionis, quo antea fuit, restituisse, tamen filii alia causa est. Is enim causus heres ab hereditate alienus non intelligitur, sed ipso iure heres est. -- -- Secundum ius praetorium, quo utimur, alia nunc filii caussa in praesenti quaestione non est, & is eodem iure, quo extraneus

natus

neus extra casum dati spatiū deliberandi tacere potest. Accepto spatio deliberandi neuter tacere potest absque *praeiudicio*. Suus ipso iure ciuili heres est, sed iure *praetorio* habet facultatem *abstinendi ex regula nullo*, nisi triginta annorum spatio, re adhuc integra, circumscriptam. -- -- *Quam ob rem conueniens est, ut siquidem heres esse nolit, ETIAM NVLLO CREDITORE VRGENTE ab hereditate rece-*
dat. -- --

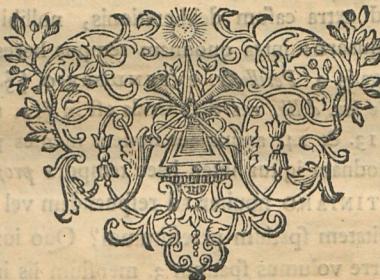
Quod extra casum deliberationis, nullibi scriptum est. Et quaero: intra quodnam tempus heres recedat? Si ex allegatis a *Perilluſtr. PVFENDORFIO* §§. 1. & 14. l. vlt. C. de *iur. delib.* res definienda est in §. 1. tres menses, & §. 13. & 14. annus aut nouem menses praefituti sunt. Quodnam igitur inter haec tempora *proprie* est illud a *IVSTINIANO* nouiter ad respuendam vel abstinentiam hereditatem spatiū praefitutum? Quo iure *generatim* praeferre volumus spatiū 3. mensium iis in §. 13. & 14. praefixis spatiis? Certe res ipsa loquitur, *IVSTINIANVM* in §. 1. *trium* mensium spatiū, tanquam terminum adeundae vel repudiandae hereditatis generatim praefigere noluisse, in §. 14. vero supponit, heredem deliberationis spatiū impetrasse. Sufficit ergo, extra casum inuentarii

& deliberationis, suum se hereditati non immiscuisse aut per
 alium non esse factum, quo quid ex ea hereditate
 est circumspectus nisi hoc moueatur.

FINIS

p. 8. lin. 9. post summum insere &

D

Gießen, Diss., 1766-70

X 2396520

*DISSERTATIO IN AVGVRALIS IVRIDICA
DE*

**LIBERIS HEREDIBVS SVIS
AD PROBATIONEM
ABSTENTIONIS
NON OBLIGATIS**

QVAM
EX DECRETO

**ILLVSTRIS IVRIS CONSVL TORVM ORDINIS
PRAE SIDE**

D. IO. CHRISTOPH. KOCH

IVR. PROF. ORD. ACAD. SYND. CONSIL. AVL. HASS. COM. PAL. CAES.
ACAD. ELECT. MOGVNT. SCIENT. VTL. SODAL. ORD.
ET ORD. IVRID. H. A. DECANO

GRADV PRO DOCTORIS

AD D. XIII. FEBR. CICCIOLI.

IN AUDITORIO SOLEMN
DEFENDET

CAROLVS AVCTOR
PHILIPPVS SCHEVRE
WEZLARIENSIS.

G I E S S A E,
EX OFFICINA BRAVNIA

